

Мурко і Бурко

Іван Франко

Казка

Був собі в одного господаря Кіт Мурко, а в другого Пес Бурко. Хоч Пес і Кіт звичайно не люблять один другого, та Мурко з Бурком із самого малку були великі приятелі. От одного разу, саме в жнива, коли всі з дому повибиралися в поле, бідний Мурко ходив голодний по подвір'ю й дуже жалібно муркотів. Господиня рано, вибираючися в поле, забула дати йому їсти — значить, прийдеться бідному терпіти аж до вечора. До лісу було далеко йти, в стрісі горобчиків не чути ніяких. Що тут бідному Муркові робити?

"Ей,— подумав він собі,— он там у сусіда на коморі голуби водяться. Я колись лиш одним оком заглянув: у двох гніздах є молоді голуб'ята, такі ситі та гладкі, як подушечки. От би мені таке одне голуб'ятко! Та ба, Бурко по подвір'ю ходить, добро стереже. Хоч ми з ним і приятелі, та я добре знаю, що на комору він мене не пустить. Нема що й говорити з ним про це. Зовсім собача вірність у нього".

Але голод не тітка. Муркові чимраз гірше докучав порожній живіт, от він і почав міркувати, як би обдурити Бурка та спровадити його геть із подвір'я. При голоднім животі швидко думки йдуть до голови. От через деякий час мій Мурко біжить до Бурка, мов з якою доброю новиною.

— Слухай, Бурцю,— кричить здалека.— Несу тобі добру вістку. Сидів я за селом на високій липі, знаєш, там, на роздоріжжі. Сиджу собі та пильную горобчиків, коли бачу, а з сусіднього села біжить межею якийсь пес і несе в зубах ковбасу... та таку довжелезну, що обидва кінці аж по землі волочаться. Приніс під липу, оглянувся навколо, чи не підглядає хто, живенько викопав під коренем добру яму, заборпав ковбасу ще й каменем привалив та й побіг. От така-то благодать! Я ледве всидів на липі, так мені запах у ніс вдарив. Та що з того, не міг я пожитися нею, бо камінь важкий, та й глини наклав багато. То, може б, ти, братику...

Ще Мурко й не скінчив свого оповідання, як Бурко зірвався на рівні ноги і, мов вихор, полетів за село під липу шукати ковбаси. Він, бідний, також не дуже наїдався, м'яса рідко й нюхав, а ковбаса хіба у сні йому інколи снилася. А тут на тобі, таке добро під липою закопане, ще й каменем привалене! Д району в Бурко так, що аж закуріло за ним. А Муркові тільки того й треба було. Не гаючи часу, він видряпався на комору, вибрав собі найтовстіше голуб'ятко, вхопив його в зуби та й гайда з ним до своєї хати. Там він виліз на загату, положив голуб'ятко перед себе та й почав їсти, радісно муркаючи.

Тим часом Бурко прибіг до липи, шукає, нюхає, копає — нема ані каменя, ані глини, а ковбаси й духу не чути. Вертає бідний, мов із лихого торгу додому, та й біжить просто на Мурків двір, щоб пожалітися приятелеві, що той його обдурив. Та ставши за углом, він почув, як Мурко, облизуючись від крові з голуб'ятка, балакає сам до себе:

— Ото дурень той Бурко! Він десь тепер, певне, бігає попід липою, язик висолопивши, та шукає ковбаси, а не знає, що я його голуб'ятком так славно пообідав.

Дряпнуло Бурка по серці від такого обману приятеля, і взявся він відплатити йому. Усміхаючись, він підійшов до загати та й мовить:

— Ей, Мурку, Мурку! Ти думаєш, що ти мене обдунив, що я повірив твоїй байці про ту ковбасу? А я сидів за тином і бачив, як ти з нашого горища голуб'ятко взяв. Та нащо тобі від мене критися? Чому було не сказати просто? Хіба я приставлений голуб'ят пильнувати? Це не моя справа. Я й сам був не від того, щоб часом одно-друге схрупати. От хоч і зараз. Ану, ходімо, та подавай мені одно і собі можеш ще одно взяти.

Дуже втішився Мурко, почувши таку мову, бо, звісно, злому завжди радісно, коли дізнається, що й другий, кого він вважав за чесного, такий самий злодій, як і він. І скочив Мурко з загати, щоби привітатися з Бурком, та цей в ту ж хвилину — хап його за горло і роздер.